

[1523. B 599

136.105.

Nus

A B D

R a a m a t.

Esimejeks õppimiseks, õige-ristiusu lastele.

Lartus, Schnakenburgi trükk.

Uus

ABD = Raamat.

Esimiseks õppimiseks, õige-ristiusu lastele.

Kas ja mõistad mis ja loed? Kuida ma
võin mõista, kui ütsti mind ei juhata.
Aip teg. 30 p. 31 f.

Keiserliku Ahaliku
Rm-kogu kink. 1916.

Cartus.

Schnakenburgi trüff ja fulu.

1878.

Benjuri poolest lubatud. — Tallinnas, 5. Decembril 1877.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiiviraamatukogu

.43348

C e s k ö n e .

Siin saab üks uus ABD-raamat Gesti laste kasuks wälja antud ja neile, kellel seda tarwis juhtuks olema. Seefinane raamat saab kasulik olema iga ristiusu lapsele, kes selget Gesti keeli lugemist ja kirjutamist kergemine tahab kätte õppida, — niisugusest raamatust tundsi meie suurt puudust; seepärast olen nõuiks wõtnud teda wälja anda. Selle jauts olen sõnu kofku korjanud, enne lühikesi ja kergid, aga pärast pikemaid ja raskemaid — nagu see juba laste kaswatamise ja koolimise kunstis on õigeks tunnistatud. — Papsel kes alles õppima hakkab, ei ole wõimalik, ega tarwis eest otja palju edasi jõuda, sest üks kuulus wõõra maa mees käsib lastele: „kasinaste korraga, aga hästi“ õpetada. See tüf mis numrite wahel seisab, peab lugemise ja weerimise järele selge olema. Iga lugemise tüki al ees otjas seisawad ka kirjutamise tähed — mis lapsel tarwis selgeks õppida on, kui ette näidatakse, ja taga pool raamatus mõned sõnad kirjutamiseks; see on nõnda selle-pärast säetud, et laps ühes lugemise-ga kirjutamise tähti ja ka kirjutamist kätte õpiks.

Pääle selle olen ka mõned sõnad wanast ja uuest Testamendist sisse pannud, lapsele õppimise kergituseks meeles pidada. Pärast seda on mõned lühikesed jutud wõõrast keelest ümber pan-

dud, mis lapsel kergeb õppida on. Beel said ka Sumala „Kümme käsku, Usutunnistus ja Issa meie“ palve üles pandud. Reid ei ole siin võimalik, ega ka tarwis iseäranis tükkide wiisil ära seletada; selle tarwis on tõised suuremad raamatud, kelle sees iga laps selget ja puhast risti-usu õpetust võib leida. Ses raamatus on ka mõned hommiku- ja õhtu-palwed enne ja pärast õppimist ning sööma-aja palwid leida.

Raamatu lisaduseks said juure pandud mõned lühikesed laulud, mis last oma õppimise juures saab rõõmustama, ja mõnda, mis igal ühel lapsel tarwis tääda on.

Kui seesinnane raamat ka juhtub mõnest kohast puuduline olema, siis ärgu lugeja nurisegu wälja andja pääle, sest igal inimesel on omad puudused — nõnda samuti ka sel raamatuse wäljaandjal.

Eesti keeli trüki tähed korda mööda.

A B C D E F G H I K

L M N O P R S T

U W X Y Z Ü

a b c d e f g h i j k l m n o

p r s t u w x y ä ö ü

Eesti keeli kirjutuse tähed korda mööda.

A B C D E F G H I K L

M N O P Q R S T U W

X Y Ä Ö Ü

a b c d e f g h i j k l m n o p

r s t u w x y ä ö ü

Suured ja väiksed häälega tähed.

A a G e S i j D o U u Ä ä
S ö S ö Ü ü

Hääleta tähed, mis ka häälega tähe abiga wõib
wälja hüüda.

B b D d G g H h K k L l
M m N n P p R r S s T t
W w F f

Rõwad tähed, mis sõna ees ja keskel seisawad.

P p T t K k

Pehmed tähed, väiksed saawad sõna keskel ja taga
otšas pruugitud.

B b D d G g

Tähtede kokku lugemine.

1.

au ei ae ei ea ia oi oa
oe ui ue äi õe üa õn äl
äm am al an on en el ul

o a g

2.

ab eb ib ob ub äb õb üb
ba be bi bo bu bä bõ bü
da de di do du dä dõ dü
ad ed id od ud äd õd üd

i u e

3.

ga ge gi go gu gä gõ gü
ag eg ig og ug äg õg üg
ha he hi ho hu hä hõ hü
ah eh ih oh uh äh õh üh
fa fe fi fo fu fä fõ fū

d l l

4.

af ef if of uf äf öf üf
 la le li lo lu lä lö lü
 al el il ol ul äl öl ül
 ma me mi mo mu mä mö mü
 am em im om um äm öm üm

m n s

5.

na ne ni no nu nä nō nū
 an en in on un än ön ün
 pa pe pi po pu pä pō pū
 ap ep ip op up äp öp üp
 ra re ri ro ru rä rō rū
 ar er ir or ur är ör ür

w d t

6.

sa se si so su sä sö sü
 as es is os us äs ös üs
 ta te ti to tu tä tö tū
 at et it ot ut ät öt üt
 wa we wi wo wu wä wö wü
 aw ew iw ow uw äw öw üw

j p s

S o n a d.

7.

Lai, tõi, fäi, fõi, wõi, nui, rui,
Lat, lot, pot, fot, rot, rät, rut,
Kof, wof, nof, tof, mof, tif, waf,
Küt, wut, fut, wil, pil, fil, pal,
Eil, mil, pul, wöl, mol, wam, tam,
Sol, wal, tal, tol, tum, kam, rum.

f h k

8.

Kuf, täf, luf, nuf, tun, tük, taf,
Kul, hul, nol, noy, foy, nup, fup,
Käp, pif, fap, näp, päf, pön, löf,
Kan, fon, top, ton, fan, pan, man,
Kus, fes, pas, tas, mas, mis, pus,
Kat, wöt, jut, mut, ndu, jöu, sau.

A M N

9.

Uit, auf, aur, aeg, ang, arg, am,
Uus, aed, aaw, äär, ääs, arg, orf,
Uus, uur, uul, ufs, öun, ärn, ölm,
Uff, hal, fam, fal, fän, jän, jaf,
Uep, tip, püt, püs, las, lin, lül,
Kof, rop, puf, paf, rap, fep, nip.

P B R

10.

Tef, taf, taf, tui, sui, fai, söi,
Sup, sap, sep, sel, ful, kül, mul,
Müt, wat, jut, fit, arw, löm, fim,
Unt, urt, urb, tul, tur, tar, tan,
Rep, res, rük, rok, rui, öis, ölg,
Ulp, ais, uis, oid, pim, and, aud.

T S L

11.

U=ru, ala, oda, udu, ase, ale, abe,
I=ga, ila, ida, ifa, abi, api, aga,
I=gi, uba, öde, ölu, ula, äda, onu,
A=hi, ani, Anu, ilu, ihu, elu, ema,
I=me, ori, ari, uni, afa, aja, obu,
D=ma, ame, aru, aja, iwa, üle, ära.

U W O

12.

Suur, puur, juur, jooß, sööf, kooß,
Jut, juut, roog, room, koor, säär,
Saar, woor, mees, maas, nöör, keer,
Raaw, roop, weer, leer, wiis, wiin,
Saas, kooß, kool, kuus, kuul, kaas,
Kaal, kael, lään, saan, sool, tool.

J H K

13.

Pääw, fuum, tuul, tiib, liiw, wiis,
Hiir, piim, piip, saag, loog, looß,
Lund, laul, laud, tuur, pool, poom,

Loos, toor, toos, noor, toom, sōor,
 Keel, meel, laat, lat, waat, wat,
 Neer, niit, nōop, seep, toop, koop.

D E G

14.

Torm, pōrm, parm, hirm, firm, wirn,
 Birk, tūrk, nirk, torn, sōrm, film,
 Kurt, kōrt, kōrw, hirw, surm, salm,
 Tōrw, sōlm, sirp, karp, pulk, solk,
 Tolm, ilm, kolk, tilk, kirp, wālk,
 Kult, kuld, kilt, kild, jūlt, sūld,
 Wilt, wald, wang, käng, raud, rind.

oad

15.

Kūlg, kūnk, pōld, talw, pōlw, pilw,
 Laug, lauk, päik, wōik, lait, roid,
 Raup, koit, koid, paug, pauf, peit,
 Taim, waim, wait, waid, waik, toit,
 Waen, wōim, rāim, luik, puuk, puik,
 Pael, faew, lein, nōel, neil, naer,
 Hauf, kōik, wōit, waew, laew, leid,

hoiad

16.

Kon=ti, san=ti, ton=ti, kon=di, san=di, ton=di,
 Kin=ku, kin=gu, lin=ti, lin=di, sār=ki, sār=gi,
 Mār=ki, mār=gi, kan=ti, kan=di, kās=ku, kās=sud,
 Win=ti, win=di, kuu=be, koo=pa, pii=na, pin=da,
 Lai=sa, luis=ka, tuis=ku, roi=su, lii=da, lii=wa,
 Rois=ku, raa=ka, raa=ni, koo=ti, koo=did noo=ti,
 Waa=ti, sōo=ti, mōo=tu, loo=ti, roo=pi, too=bi.

toad

17.

Ki=bu, sü=da, wi=bu, pü=ha, ka=de, pu=ge,
 Ka=be, tö=bi, tu=ba, kō=di, sō=da, pa=da,
 Sa=da, re=bu, hä=da, ke=ha, li=ha, ro=hi,
 Te=gu, la=gi, wi=ha, wi=ga, kō=ha, tü=hi,
 Ka=li, wo=li, tu=li, fi=le, wa=li, ta=li,
 La=se, pa=ha, no=hu, ta=hu, ku=na, ku=ri,
 Tu=wi, tu=gi, ru=wi, ka=bi, hä=bi, mā=gi.

wead

18.

De=ma, wa=na, ka=na, mi=na, tä=na, tü=ma,
 Mu=na, ke=na, jü=fi, tö=fi, kesa, wäsi,
 Ne=ma, tu=me, jä=me, pi=me, pi=sar, pō=dur,
 Ki=dur, sa=dul, si=bul, we=del, we=ri, kō=ri,
 Po=ri, wa=ri, ka=ri, ma=ri, ma=dal, kō=dar,
 Ki=wi, su=wi, kō=wa, tü=wi, wō=wi,
 Ra=su, ra=hu, ka=su, si=su, wō=su, wō=ru.

hohad

19.

Söö=ma, joo=ma, saa=ma, too=ma, wii=ma,
 Jää=ma, poo=ma, püüd=ma, keel=ma, löö=ma,
 Baat=ma, pöör=ma, hүүүd=ma, müü=ma, kái=ma,
 Kuul=ma, muut=ma, niit=ma, lait=ma, loot=ma,
 Paut=ma, liit=ma, heit=ma, täit=ma, kōit=ma,
 Pook=ma, rook=ma, naer=ma, wōit=ma, wōid=ma,
 Tead=ma, näit=ma, sead=ma, jōud=ma, sōit=ma.

fularu

20.

Käi=ma, kaal=ma, kōit=ma, mōdt=ma, and=ma,
 Kand=ma, künd=ma, wand=ma, usk=ma, fund=ma,

Kat=ma, hoid=ma, küt=ma, läit=ma, peit=ma,
 Tõus=ma, toit=ma, pusk=ma, kats=ma, seis=ma,
 Kast=ma, maks=ma, mars=ma, käsk=ma, kost=ma,
 Küps=ma, mäht=ma, sülg=ma, solk=ma, sült=ma,
 Kolk=ma, mäng=ma, jünd=ma, nülg=ma, wõi=ma.

joodal

21.

Kõn=nid, kõ=ned, nar=rid, naa=risk, waa=rud, wa=ru,
 Par=rad, pa=ras, kõr=red, põ=ues, tas=fid, ta=sa,
 Sil=lad, sil=da, kul=lid, kuu=lid, kan=ne, kaa=ne,
 Tal=lid, ta=li, am=med, a=me, an=nid, a=nid,
 Pan=nid, pa=nid, õn=nis, õõ=nes, kas=sis, ka=si,
 Wõl=lid, wõ=lad, pal=lid, pa=la, kas=fid, ka=fi,
 Pom=mid, poo=mid, kal=lid, ka=li, sul=le, ju=le.

kõigul

22.

Kõr=wad, kir=bud, nir=gid, kar=bid, kur=did, kar=fid,
 Mär=gid, wor=mid, tor=mid, sal=mid, sal=gad, il=mad,
 Pul=gad, pal=gid, sär=gid, pil=wed, mus=tad, mas=tid,
 Pak=sud, kas=wud, na=rud, na=had, ra=had, to=rud,
 Lai=sad, lop=sud, lof=sub, lap=sed, wit=sad, wirgad,
 Ta=kud, wo=kid, pa=kud, to=pid, tu=ped, ke=pid,
 Ko=tid, ro=tid, nu=pud, wa=tid, kü=tid, pü=tid.

lahutan

23.

Ke=nad li=nad; lä=han lin=na; wõ=tan wal=la;
 Pit=kad kuu=sed; kui=wad of=sad; kõr=ged ka=sed;
 Koo=red le=pad; närt=sind le=hed; wa=nad me=hed;

Suu-res met-sas, — puu-de ot-sas, —
 Loo-jat kiit-wad, — toi-tu ot-si-wad, — en-did söö-da-wad, —
 Ha-nid — lui-gad, too-ne-ku-red, if-ka rän-da-wad;
 Mit-med töi-sed, ä-ra läh-wad, soo-ja maa-le.

nurifema

24.

Suu-red sam-mud, need sa-mad; o-mad ka-nad,
 Kan-ged tuu-led; lu-me sa-du; kül-mad il-mad;
 Mee-le möt-ted; kõ-wad rat-tab; ka-de wõe-ras;
 We-si jook-seb; u-du töu-seb; päi-ke pais-tab;
 Ke-nad pal-lid; kõ-wa sü-da; hir-mus mü-ra;
 Sid-se tu-led; ta-han tul-la; te-ma kuu-lab;
 Ma-ja ka-tus; kae-la rä-tif, sur-mu ma-tus.

painutafin

25.

Kan-na mu-ret; i-lus tu-ba; il-ma süü-ta;
 Tu-li põ-leb; ta-li wäl-jas; tal-li wõ-ti;
 Ku-ki o-ras; wi-li kas-wab; tuul pu-hub;
 Lind len-dab; ufs roo-mab; si-ga tus-tib;
 Kon kar-gab; koer hau-gub; härg röö-gib;
 Ho-bu hir-nub; mees kar-jub; hai-ge hoi-gab;
 Tun-neb walu; pa-lu — loo-da, mit-te wii-da.

rumalaste

26.

Sal-wa-ma, tal-la-ma, pil-la-ma, ar-wa-ma,
 Hul-la-ma, as-tu-sin, ar-wa-sin, kal-la-sin,
 Hul-ku-ma, lep-pi-ma, kar-ga-ma, kar-ga-sin,
 Näi-ta-ma, tõm-ba-ma, is-tu-ma, wi-h-ka-ma,
 Koo-mi-ma, koo-ri-sin, laif-le-sin, rais-ka-sin,

Sat=ka=fin, puh=ka=fin, poo=ki=fin, pu=nu=fin,
 Pu=rus=tud, rai=sa=tud, lai=ma=tud, wae=wa=tud,
 Pui=ta=fin, purt=sa=fin, wah=ti=fin, sal=ga=fin.

sagedamast

27.

Ruus=ka=ma, nuht=le=ma, wiht=le=ma, riid=le=ma,
 Raup=le=ma, fak=le=ma, jõit=le=ma,
 Sõi=ma=ma, laf=ku=ma, laa=si=ma, lai=ma=ma,
 Pak=ku=ma, pa=ne=ma, par=ki=ma, kol=ki=ma,
 Ur=mas=tus, kur=was=tus, wal=la=tus, wa=na=dus,
 Arm=jas=te, aeg=jas=te, ras=kes=te, lah=kes=te,
 Kind=las=te, wir=gas=te, tar=gas=te, hul=lus=te,
 Sä=me=da=maks, pa=re=maks, pee=ne=maks, lü=he=maks.

tahedamaks

28.

Pa=he=maks, la=he=maks, ta=he=da=maks, wä=he=maks,
 Rõr=ge=maks, ü=le=maks, tar=ge=maks, wa=ga=maks,
 Pü=ha=maks, si=le=da=maks, kül=me=maks, kal=li=maks,
 Rau=ge=mal, lä=he=dal, ko=hi=nal, ka=bi=nal,
 So=bi=nal, lo=bi=nal, wu=hi=nal, wi=lu=mal,
 No=be=dast, tu=ge=wast, nä=gu=sast, tu=li=se=mast,
 Ka=re=dast, ka=si=nast, ja=ge=da=mast, ki=be=dast,
 Wä=ge=wast, te=ra=wast, ka=wa=laks, ka=de=daks.

unustamised

29.

Ean=ge=mi=ne, lah=ku=mi=ne, lõi=ka=mi=ne,
 Eõõd=su=ta=ma, le=pi=ta=ma, lu=nas=ta=ma,
 Lau=la=ta=ma, kan=na=ta=ma, kur=was=ta=ma,

Har-ju-ta-ma, kar-wus-ta-ma, war-ju-ta-ma,
 Ham-mus-ta-ma, hir-mu-ta-ma, hi-mus-ta-ma,
 Ka-het-se-ma, kas-wa-ta-ma, ka-han-da-ma,
 Kär-ma-mi-ne, mär-ka-mi-ne, män-gi-mine,
 Kõn-di-mi-ne, jan-da-mi-ne, kal-la-mi-ne,
 S-ni-me-ne, su-gu-la-ne, kü-la-li-ne.

walgustused

30.

Wä-hen-da-ma, wa-he-ta-ma, ka-han-da-ma,
 Ko-hen-da-ma, reh-ken-dama, pa-ran-da-ma,
 Kä-ris-ta-ma, si-ru-ta-ma, wi-gur-da-ma,
 Tah-wa-ta-ma, põ-ru-ta-ma, wi-lis-ta-ma,
 Pil-wis-ta-ma, kül-me-ta-ma, so-en-da-ma,
 Ko-bis-ta-ma, ra-bi-se-ma, pa-ri-sema,
 Sa-hu-ta-ma, ta-hen-da-ma, lü-hen-da-ma,
 Kur-wa-li-ne, mu-re-li-ne, pal-ga-li-ne,
 Pak-se-mi-ne, ras-ke-mi-ne, pit-ke-mi-ne.

hõlpsamine

31.

Kar-ja-ne läks mõt-sa; mees sõi-dab rat-sa;
 Lehm sööb roh-tu, täi-dab o-ma kõh-tu;
 Kits nä-rib juu-ri-kaid, mees püü-ab pu-ri-kaid;
 Tä-nes hüp-pab mõt-sas; koer jook-seb jä-rel;
 Re-ba-ne läks hau-tu; küt an-dis pau-tu;
 Ha-wi sööb ka-lu; hai-ge tun-neb wa-lu;
 Kas püü-ab hiirt; lais-kus ei la-se lah-ti;
 Kä-si pe-seb kät; mõ-le-mad saa-wad puh-taks;
 Waew on tar-kus.

jõudsamaste

32.

Parem on jala waew, kui jõu waew.
Inimene on loodud tööd tegema, — lüüd lendama.
Inimest peetakse sõnadest, aga härja sarwist.
Kurjad kõned rikuvad head kumbed ära.
Kus ei ole hirmu, jääb ei ole ka armu.
Isti-eneise ülendamine on selge rumalus.
Pime ei wõi pimedale teed juhutada.
Waew ja töö on inimese rikkus.
Mägu on inimese peegel, ja jumalik fugu.

kallikene

33.

Laps, ole hoolas õppima!
Mis sul Sumal kinkimnd, —
Seda pruugi oma kasuks.
Päris tarkus on walguš,
Alga rumalus on pimedus.
Kõik tarkus tuleb Sumalast,
Sepärast palu Tema käest seda?
Ela õiges ristis usus — Issandas,
Tarka inimest auustakse igas paigas.

harjutus

34.

Londoni linnas on kõige rohkem inimesi.
Hiina riigis on kõige rohkem rahwast.
Wene riik on kõige suurem riik ma pääl.
Temas elab seitse-kümmend kahetsa miljoni inimeste.
Siget usku inimesi on Wene maal ligi 58 miljoni.
Euteruse usu rahwast pääle nelja (4) miljoni.

Katoliku usulisi kateksa (8) miljoni.

Mohameti usu rahwast on neli (4) miljoni.

Suudalisi on Wene maal kaks (2) miljoni.

muuetsemata

35.

Wene keel on päris meie riigi keel, Gesti keel on meie wanemate keel; seepärast on meil tarwis neid teada. — Saksa keel on sakslastest meie maale toodud. — Uju Sumala sisse ja teeni truuste Keisrit! — Lomonosof oli kuulus Wene-maa kirja-mees. — Sokrates oli kõige auusam ja kuulsam mees Kreeka maal. — Schwarts leidis püsirohu tegemist üles. — Gutenberg arwas trükkimise kunsti wälja. — Columbus oli see mees, kes Ameerika maad üles leidis.

kannatused

36.

Esimest Gesti-keeli Piibli raamatut trükiti 1456 a. pär. Krist. — Piibli raamatut on pääle 170 keelde ümber pandud. — Niinus sai kuningaks, Afuri rahwa üle. — Suur weeputus oli 1656 a. pärast maailma loomist. — Paabeli torn ja keelte ära segamine oli 2200 aast. enne Krist. — Nimrot oli esimene kuningas Paabeli riigis. — Salmaneeser wiis Iisraeli rahwast Afuri wangi; ja häwitas Iisraeli kuningriigi ära, mis 250 aast. seisis. — Suuda riik jäi weel pääle 130 aastat seisma, kunni Paabeli kuningas Nebukadnetsar teda ära rikkus, ja Suuda rahwast Paabeli maale wangi wiis.

armastuseks

37.

Kakstuhat aastat enne Kristust läks Abram Iisanda käsu pääl Kaldea maalt Kaanaani maale; nemad elafid Kaanaanis

ja läksid Joosepi kutsujate peale tuhat üheksa sada aastat enne Kristust Egiptuse maale; Egiptuses elasid Iisraeli rahvas 400 aastat. Sumal peastis neid sealt ära Moosese läbi, ja wiis tagasi Kaanaani maale, 1500 aastat enne Kristust. Kaanaanis elasid Iisraeli rahvas kohtumõistjate walitsuse al, 400 aastat. Iisraeli esimene kuningas oli Saul, teine Daawet, ja kolmas oli Saalomon.

pimedamaks

· 38.

Pärast Saalomoni surma sai riik kahels jaks jaetud, — ja neid nimetadi Suuda ja Iisraeli riikideks. Suuda kuningas oli Saalomoni poeg Neabeam; Iisraeli kuningaks sai sõa-päälit Jerubeam. Suuda rahvas olid 70 aastat Paabeli maal wangis; nemad peasesid sealt, Pärsia kuninga Koorese läbi. Paabeli wangipõlwe lõpetusest kunni Kristuse sündimiseni, 537 a. Suuda-rahvas olid Pärsia kuningate al 200 aastat; siis tuli Kreeka kuningas Aleksander, wõitis Pärsia riigi, ja ka Suuda rahwa enese walitsuse alla.

kuuljamatelt

39.

Wana seaduse pühad kirjad said Piibli raamatuks kogutud Gesra ja Neemia ajal, arwata 440 aastat enne Kristust. Wana seaduse wiimne prohwet oli Malakija. Wana ja uue seaduse prohwet: Ristija Joannes; tema kuulutas meelesparandamist, patust pöörmist ja Kristuse tulemist; neid kes tema õpetust uskusid, ristis tema Jordani jões. Issand Jeesus alandas ennast ja laskis ennast ka ristida, — selle-poolest, on Ta meile kõigile üht õpetuse eesmärki annud? Herodes Antipas laskis Ristija Joannele ära tappa.

suurelised

40.

Sumala poeg Jeesus Kristus sündis maa pääle pühast neitsist Maarlast, Betlema linnas, — seepärast peame Maarlast auustama, kui Isjanda Emat. Jeesuse Kristuse sündimisest, maapäälsest elust; Tema imeteud, õpetused, kannatus, risti-surm, ülestõusmine ja taewa minemine seisab nelja ewangeliumi raamatu sees. Ewangelium tähendab meie keeli: üht head, eht rõõmsat sõnumet. Apostlite tegude raamat, kus sündinud asjades: Püha Waimu mahatulemisest Apostlite pääle, ja ristikoguduse wäljalautamisest räägitakse.

hoolelikult

41.

Tõisi Apostlite läkitusi (Epistlid) wõib kirjadeks nimetada. Prohweti raamat: mida meie keeli nimetakse; mis Apostel Soannes Patmuse saare pääl püha Waimu ilmutamise läbi kirjutas; tema sai ligi sada aastat wanaks kui ta suri — temaga lõppes siis Apostlite aeg.

Apostlite pühad kirjad said uue Tõstamendi raamatuks ühte kogutud, sada aastat pärast Kristuse sündimist.

Tehwanus oli esimene risti-usu kannataja (marter). Tema sai wale kaebduste pärast kiwidega furnuks wisatud.

Apostlit Paulust lastis keiser Neeru mõõgaga ära tappa.

lunastamiseks

42.

Mõnda sama said ka tõised Apostlid taga kiusatud, ja ülekohтусel wiisil ära hukatud. Jerusalema piiskop Siimeon, (120 a. wana) sai hirmisaste piitsadega pekstud, ja pärast risti löödud, (100 aastat pärast Kristust). Antiohkia piiskoppi, Ignatiusi lasti metsalistest lõhki kiskuda. Smürna piiskoppi, Polikarpiust põletadi puu-riida pääl ära. Kartagu piiskoppi, Küprianust tapeti

möögaga ära. Keiser Meeru oli esimene, kes ristirahwast hirmsal wiisil taga kiusas, ja laskis neid tappa; wiimaks on ta isienast lastnud ära tappa. Keiser Domitsian kiusas niisama ristirahwast taga; aga teda ennast tapeti ka ära.

wannutamised

43.

Narius, ristikoguduse piiskop, salgas ära Kristuse jumaliku olemist; aga tema sai oma wale õpetusega tõistest piiskoppidest hukka mõistetud, ja ristikogudusest wälja lükatud. Rooma keiser Konstantin, keda suureks nimetadi, ei kiusanud mitte ristirahwast taga; tema laskis ka ennast ristida, ühe imeliku risti tähe läbi, mis taewa küljes sündis, — kus pääl need sõnad olid lugeda: „risti läbi pead sa waenlast wõitma“.

Suurwürstina Olga, tõi risti-usku Kreeka maalt Wene maale; seda kiinitas Wene maale üheks walitseja ja Riigi usuks: Suurwürst Bladimir.

Mõned lühikesed jutud.

1. Koer ja rebane.

Jahikoer ajas üksford lõukoera taga, aga lõukoer pööris ennast ümber koera poole ja hakkas müürama, kui koer seda kuulis, jooksis ta tagasi. Rebane nägi seda ja ütles koerale: „oh ja rumal! Sina jooksid selle järele, kelle hääl sinu pääle suurt kartust saadab, ja keda sa mitte ei wõi kuulda.“

2. Rebane ja wiina marja kobar (salk).

Üksford nägi rebane ühte walmis kaswanud wiina marja kobart, katsus seda iga wiisi kätte saada, aga — wõta näpust, — wiina marja kobar oli väga kõrgel; temal sai jüda täis ja ütles suure wihaga ära minnes: „ma saaks ta kül hõlpaste kätte, aga ta on alles happu, ja ei ole weel walmis kaswanud.“

3. Hunt ja talleke.

Hunt ajas üksford tallekest taga, — aga talleke jooksis tema eest kirikusse. Hunt hakkas teda säält wälja paluma ja ütles temale: „kui sa mitte ei taha kirikust wälja tulla, siis preester tapab sind ära Sumalale ohwriks.“ Talleke wastas: „mina soowiksin kümme korda paremine, et mind Sumalale ohwriks tuuakse, kui seda, et sa mind lõhkitõmbad.“

4. Linnud ja paradisi linn.

Üksford wõtsid linnud nõuaks omale kuningat eneste seast wälja walitseda. Paradisi linn astus nende ette ja kuulutas neile, et ta pasfiks oma ilu pärast lindude kuningaks. Wana halli wati mees wares ütles paradisi linnu wastu: „aga kui meid küll hakkab taga ajama, kes meid siis hakkab tema eest kaitsma — sinu ilu on siis kõik tühine.“

5. Hiir ja kon.

Hiir tahtis jõest üle minna, aga ei sanud; seepärast palus ta konna käest nõuu ja abi. Kon, kes salalik, ütles hiirele: „sa pead omad jalad minu jalge külge kinni siduma, siis tahan ma sind ilma kartuseta üle wiia.“ Konnal hiir uskus seda, ja oli walmis tegema, mis kästi. Nõnda said naad mõlemad wee pääle, siis katsus kon hiirt põhja wiia ja ära uputada, aga hiir pidas wastu. Senni tuli üks küll, wõttis neid mõlemaid kinni, ja sõi neid ära.

6. Rebane ja kaarn.

Rebane nägi, et kaarn oli juustu warastanud, ja seda pärna otsa pääl nokkis. See läks rebane ninasse, ja ajas tema suu wet jooksuma; tuli ligimale puu alla, ja ütles libeda keelega: „oh, mis kena linn sina oled! kuidas sa suled wastu päikest hiilgawad! hea meelega kuulaksin ma su laulmist; et ma wõiksin suurustada ja ütelda midagi ime asja näinud ja kuulnud olewat! Wõib olla, kui sul häält, ehk tõstetakse sind lindude kuningaks.“ Kaarn, kes selle kiituse pärast wäga uhkeks oli saanud, tõstis oma koledat häält ja hüüdis: „krooks, krooks, krooks!“ — juust kukkus kohe maha, aga rebane wõttis seda ära, sõi ja naeris, et ta küll kaarna sulgi ja häält oli kiitnud, aga mitte tema rumalat mõistust.

7. Hunt ja kurg.

Hunt oli warguse pääl käinud, ühe talle kätte saanud, ja seda wäga nobedaste ära neelanud, aga kahju! sest üks kont oli kurgu kinni jäänud, ja ta pidi ära laskatama. Tema jooksis ümber ja otsis abi igalt poolt, tõntas hääd maksu sellele, kes teda oleks aidanud. See pääle tuli siis kurg, ja ta käskis ennast aidata. Hunt tegi su pärani lahti, ja kurg pistis oma pitka noka tema suhu ja kiskus kondi kurgust wälja. Nüüd küsis kurg oma teenitud hinda; aga hunt kostis naerdes: „eks sest ep ole maksu kül, et sa wõid suurstada ja õlda: mu pea on hundi kurgus olnud, ma olen seda säält terwelt ja ilma wigata wälja tõmmanud, mis sa muud weel tahad?“

8. Räästas ja kiwit.

Üks räästas, mis toas oli üles kaswanud, oli säält wälja pääsnud, lendas ümber ja sai kiwitiga kokku. Kiwit küsis temalt: „mis inimesed räägiwad ometi lindude laulmisest?“ Räästas kostis: „ööpik saab kõigis paigus kiidetud, lõoke saab ka suure auu sees peetud, ja mõni kõrd kiidetakse ka mind. „Kas siis minust keegi üht sõnakestki ei räägi,“ — küsis kiwit. „Ei! sind ei nimeta ükski mitte.“ „Wäga hea!“ ütles kiwit, — „kui mitte keegi tõised, siis tahan ma ise ennast nimetada.“ Selle pääle hakkas ta rutuste kiwendama: kiwit! kiwit!

9. Gesel lõukoera nahas.

Gesel pettis tõisi, ja pani enesele lõukoera naha selga; selle pärast arwasid kõik, et ta tõeste lõukoer pidi olema: kõik kartsid teda, kõik pühkisid tema eest paku. Aga suur tuul wiskas tema seljast lõukoera naha maha, — ühes sellega ka ta auu. Kõik need, kes seda nägid, jooksid eesli juure kokku ja tuupisid teda sellega, mis kätte puudus, tema rumala petuse eest.

10. Koer ja lammas.

Koer kaebas lamba pääle kohtu ees, et ta tema käest leiha lainanud, ja seda kasuga lubanud tagasi maksta. Lammas seisis kül kõwaste selle wastu, aga mis see aitas; koeral kolm tunnis- tus meest: esimene oli hunt, kes seda just tõsise ütles olewat.

Tõine oli kul', see tunnistas sel ajal juures olevat olnud, kui lammas leiba lainanud. Kolmas oli rebane, kes ütles: „seda ei oleks ma mitte uskunud, et sa häbemata ja tige loom seda ära salgasid! maksja aga auusaste tagasi!“ Nenda sai siis kohus mõistetud, et lammas, kui süüdlane, pidi seda leiba oma willaga ära maksma, mis wale tunnistuste läbi tema käest nõuti.

Jumala kümme käsku.

Esimene käsk.

Mina olen Issand sinu Jumal, sul ei pea mitte teisi Jumalaid olema Minu kõrwas.

Tõine käsk.

Sina ei pea enesele mitte tegema ei nikertud kaju ehk mingisugust nägu sest, mis taewas ülewel, ei sest, mis all maa pääl ega sest mis wees maa all on; sina ei pea mitte nende ette kumardama, ega neid teenima.

Kolmas käsk.

Sina ei pea mitte Issanda oma Jumala nime ilma asjata juhu wõtma.

Neljäs käsk.

Mõtle hingamise päewa pääle, et sa teda pühitsed. Kuus päewa pead ja tööd tegema ja kõik oma tegemist ära tegema, aga seitsmes päew on hingamise päew, Issanda sinu Jumalale.

Viies käsk.

Arusta oma isa ja ema, et su käsi hästi käib ja sa kaua elad maa pääl.

Kuues käsk.

Sina ei pea mitte tapma.

Seitsmes käsk.

Sina ei pea mitte abielu ärarikkuma.

Kahetas käst.

Sina ei pea mitte warastama.

Ühelas käst.

Sina ei pea mitte waletunnistust rääkima oma ligimese wastu.

Kümnes käst.

Sina ei pea mitte hinustama oma ligimese naist, ei pea mitte hinustama oma ligimese koda, ei tema põldu, tema sulast, ega ta umardajat, ei tema härگا, ega ta eeslit, ei muid tema lojuksid, ega mingisugust asja, mis su ligimese päralt on.

Need kümme käsku kirjutas Jumal isi oma sõrmega Sinai mäe pääl kase kivi laua pääle. Esimese pääl oli neli käsku, aga teise pääl kuus. Nende käskude kahels jagamine oli sellepärast, et nende sees räägitakse kahesugusest armastusest; esimestes neljas räägitakse armastusest Jumala wastu, aga wiimistes kuues armastusest ligimese, ehk üleüldse, tõise inimese wastu.

Sige-usu tunnistus (eeskiri).

Ma usun see ainu Jumala, see Issa, see kõigeülespidaja, see taewa ning maa ja kõige nähtawa ja nägemata loomade Looja sisse; Ja see ainu Issanda Jeesuse Kristuse, see ainu sündinud Jumala Poja sisse, kes on Issast sündinud enne kõiki aegu, Walgus Walgusest, tõsine Jumal, tõsifest Jumalast, sündinud, mitte loodud, Issaga üheloomuline, kelle läbi kõik loodud on; kes meie inimeste ja meie lunastamise pärast on mahatunud taewast, ja liha sisse saanud see Püha Waimu ja Neitsi Maaria läbi ja inimeseks saanud; kes meie pärast on risti löödad Pontiusse Pilatuse ajal, ja kannatanud ning maha-maetud; ülestõusnud kolmandamal päewal kirjade järele, ja kes on üleslâinud taewa ja istub Issa paremal käel; ja kes säält saab jälle auuga tulema kohut mõistma elawate ja surmude üle, ja kelle riigil ei saa otsa olema. Ja see Püha Waimu, see Issanda see Glulooja sisse, kes Issast wälja lähâb, keda ühtlasi Issa ja Pojaga kumardakse, ja auustakse, ja kes Prohwetide läbi rääkinud on. Ühe ainsa,

püha, kõige maapäälse ja Apostliku Koguduse sisse. Ma tunnis-
tan ühte ristmist pattude andeksandmisjeks. Loodan furnute üles-
tõusmist; ja ühte tulewa aja elu. Amen.

See usu-tunnistuse firi jagatakse kahetõistkümnne jao pääle,
selle tarwis, et igauks ristiinimene wõiks selgeste ja täieste aru
saada oma usu õpetust, mis sisse ka iga risti-inimese laps peab
uskuma. Esimene ja tõine üleüldine ristikoguduste kokkutulek
seadis wale usu õpetuse wastu, mis Maris õpetas Jumala poja
üle, üht täielikut ja selget usu-tunnistust, 325 aastal pärast
meie Onnistegia sündimist Niikea linnas.

Tõine kõige maapäälne koguduste kokku tulek oli Konstanti-
nopoly linnas, 381 aastal pärast Jeesuse Kristuse sündimist, kes
selle eest hoolt kandis, et Maketoniusse wale õpetust pühast Wai-
must ära kautada, ja õiget kristlikut õpetust, kinnitada.

Jesanda Palwe.

Meie Jäsa, kes Sa oled taewas, pühitsetud saagu Sinu
nimi, tulgu meile Sinu riik, Sinu tahtmine sündku kui taewas,
nõnda ka maa peäl; meie iga päewast leiba anna meile täna
päew, ja anna meile andeks meie wõlad, kui meie andeks anname
oma wõlglastele; ja ära saada meid mitte kiusatuse sisse, waid
peasta meid ära sest kurjast. Sest Sinu pärast on riik, ja wägi
ja auu igaweste, Amen.

Seda palwet andis meie Jäsand Jeesus Kristus ise oma
Apostlitele; nende läbi ka meile ristiinimestele, ja õpetas meid
kõiki nõnda oma taewast Jäsa paluma. Et seda Jäsand palwet
hõlpsamast läbi waadata ja tundma õppida, seks on teda hüüd-
mise, seitseme palwe ja auu sõnadesse ära jagatud.

Hommiku Palwe.

Unest üles tõustes tänan ma Sind, oh Püha Kolmainus
Jumal, et Sa oma suure helduse ja pitka meele pärast mitte
mu laisa ja patuse pääle ei ole wihastanud ja mind hukka saat-

nud mu pattude sees, waid ka nüüd, kui ikka, oled mu wastu armuline olnud oma armastuse pärast inimeste wastu ja mind üles aitanud, nüüd kui ma lootuseti maas olin, et hommiku Su ette wõiksin astuda ja Su wäge kiita; walgusta nüüd mu mõistuse filmad, tee lahti mu huuled, et ma Su Sõna tundma õpiks, Su käsud mõista wõiks ja Sinu tahtmist täidaks ja Sulle laulaks kõigest südamest ja Sinu, see Issa, Poja ja Püha Waimu, kõige pühamat nime kiidaks, nüüd ja ikka, ja igaweste. Amen.

Ohu Palwe.

Oh igawene Jumal ja kõige looma kuningas, kes Sa mind kõlblikuks tegid ka seda sinast tundi näha saada, anna mulle andeks mu patud, mis ma sel päewal tein, sõna ja mõttega olen teinud, ja puhasta, oh Issand, mu waest hinge kõigest liha ja waimu roojusest; anna mulle, oh Issand, sel õõsel üht rahuliku und, et ma omast alwast woodist üles tõustes, Su kõige pühamat nime kõik oma elu päewad kiita wõiksin ja kõik mu lihalikud ja waimulikud wainlased ära wõidaks. Hoi mind, oh Issand, tühja, roojastawa mõtete ja kurja ihaldamiste eest. Sest Sinu see Issa, ja Poja, ja Püha Waimu pärast on see riik, wägi ja auu, nüüd ja ikka ja igaweste. Amen.

Palwe enne õpetust.

Sa tarkuse õpetaja, mõistuse andja, rumalate juhataja ja waeste kaitseja, oh Issand kinnita ja walgusta mo südant, ja anna mõistust mo meelele; kingi mulle sõna, oh Issa Sõna: sest waata, ma ei keela mitte oma suud Su poole hüüdmast: oh armuline, halasta minu langenud pääle.

Pärast õpetust.

Meie täname Sind, oh Looja, et Sa meid oma armu wäärt oled teinud, seda õpetust tähele panna. Sunnista meie ülemid, meie wanemid ja õpetajaid, kes meid see hea tundmise poole saadawad, ja anna meile wäge ja jõudu, selle õpetuse sees edasi jõuda.

Abitse raamatu lisadus.

Et wõtke, oh lapsed!

1. Et wõtke, oh lapsed, nüüd Teesust kõit kiita,
Ja Temal' auu anda, ei siin aega wiita,
Kui armas see kiitus Tal inglide keelest,
Nii on ka siin lastegi tänu Ta meelest.

2. So enne, kui Teda weel tundsi meie,
Ta armastes tuli meid peastama seie;
Ta armust siin isad ja emad meil annab,
Ja nenda hoolt, muret kül meie eest kannab.

3. Ta lasseb meid koolides õpeta tundma,
Kuis peame taewase Issal' auu andma,
Ja hüüas: oh lapsed, et kuulge mu sõna,
Siis tahan teil kõigil suurt õnnistust anda.

4. Sest kätib meid õppida, hoolsast tööd teha,
Et wõiksime üksford sest wilja ka näha,
Kui tuleb see sui, ja lõikus on lõppend:
Oh õnnis, kes siis on head külwand ja õppind.

J. J.

Lapse igatsimine.

1. Olesin nii ilus ma, Kui üks lilleke heinamaal;
Ta õitseb, ta hülgab, Sääal selge laste sees.

2. Olesin nii rõõmus ma, Kui üks linnuke oksa pääl;
Ta laulab, ta hüppab, Nii suure lustiga.

3. Olesin nii hülgaw ma, Kui üks täheke taewa sees;
Ta paistab, ta läigib Nii kauni iluga.

4. Olesin nii waga ma, Kui üks Inglise taewa sees;
Ta laulab, ta kiidab Kolmainu Jumalat.

A. L. P.

Sommiku laul.

1. Pimedus kaub walguse eest,
Päike ju paistab pilwede sees.
2. Lindude laulud täidawad tuult,
Lillede ilu paistab kui kuld.
3. Igal pool rõõmu, kõigil on lust,
Loojal auu annab lahke meel wist.
4. Täsandat kiitku minugi keel,
Et ta mind kaitsnud pimedal ööl.

C. G. S.

Õhtu laul.

1. Kuldne õhtu päike, Ilus oled sa,
Ei ma wõi so läike Näha rõõmuta.
2. Noorelt olen waatnud Sind hea meelega,
Se mind kihutanud Wagast elama.
3. Kui nii imestelles Su ees seisin sääl,
Meele tuletates Looja heldust tääl;
4. Siis sust päike jälle Põrsin filmad ma,
Ise enda pääle Suure rõõmuga:
5. Eks meid ole loodud Ühe Looja wäes,
Sind sääl hiilgwas riides, Mind siin põrmu sees.

S. G. N.

Karjapoisi laul.

Oh, mina waene orjakene!
Maha jäänud marjukene,
Kel pole isa hõikamassa,
Ema armu hoidamassa,
Wenaksid ei weere wainul,
Sde ei õhtul teretamas,
Sugulast ei sunda andmas,
Sigimest ei lepitamas.
Hauda läks mul eidekene,
Kalmu kallis taadikene,
Sõa surma sures weli,
Sõsar kalmu mul kadusi;
Ma jäi üksi waene lapsi,

Peau piffi piinamisi
Drja põlves kannatama:
Kiwi otšas, kannu otšas,
Mätta otšas muretšema.

(Rahwa laul).

Mitu alwa ilma pääl?
Wiis on alwa ilma pääl:
Üks on poeg, mis isata,
Tõine tütar, mis emata,
Kolmas alwa orjakene,
Neljas alwa waene lapsi,
Wiies alwa leske naene.
Kus nutab poeg isata,
Sinna kaewu kaewatakse.
Kus nutab tütar emata,
Sinna uhkub allikas;
Kus aga nutab orjake,
Sinna tekiks tiigike;
Kus aga nutab waene laps,
Sinna jäänud järweke;
Kus aga nutab leske naene,
Sinna jookseb jõekene.

Kewade kõla.

Nüüd kena kewade on kätte jõudnud:
Nüüd lepike läheb lehile
Ja kaasik hakkab lehte ehtid kandma
Ja hörnast' wõrsu wõsuke;
Kõlagu, helagu laulude hääl
Metsades, loimes, mägede pääl.
Järw laineid jälle laksuteleb lausa
Ja hallik armsast' aruneb,
Nüüd jõgi jookseb priiste ja jõude,
Ja oja orus woliseb;
Hõiskagu, huikagu laulude hääl,
Orgude hõlmas ja kallaste pääl!

Wene keeli kirjutuse tähed.

A B C D E

a b c d e

M N O P Q

m n o p q

R S T U V

r s t u v

X Y Z

x y z

W X Y Z

w x y z

Ä Ö Ü

ä ö ü

Numrid.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
üks, kaks, kolm, neli, viis, kuus, seitse, kaheksa, üheksa, kümme.									
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Kirja wahe märgid.

- , Komma ehk lühike wahe märk;
- ; Semikoolon, pikem kinnipidamine;
- : Koolon, tähele panemise märk;
- . Punkt, lõpetuse märk;
- ? Küsimise märk;
- ! Hüüdmise märk;
- "^a Tutu märgid;
- [()] Klamrid, sulgumise märk;
- = Sõna ühenduse märk;
- ' Tähekestutamise märk;
- Mõtlemise märk;
- * ehk † lisa märk;
- § Paragrahw, — seletamise ehk jaomärk.

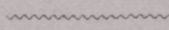
Arwamise ehk rehkenduse märgid.

- + Lisanduse ehk kogu arwamise märk;
- Wähenduse ehk maha=arwamise märk;
- × Korra ehk kaswatamise märk;
- : Jagamise märk.

Tuhat tuhat mil. = piljon.	Sada tuhat miljoni.	Kümme tuhat miljoni.	Tuhat miljoni.	Sada miljoni.	Kümme miljoni.	Miljonid.	Saad tuhanded.	Kümmed tuhanded.	Tuhanded.	Saanded.	Kümmed.	ühtkü.	
												5	Viis.
											1	0	Üks kümme.
									3	1	2		Kolm sada kaksteistkümment.
									2	0	3	6	Kaks tuhat, kolmkümment kuus.
								4	5	1	0	0	Nelikümment wiis tuhat, üks sada.
							7	0	0	4	5	0	Seitse sada tuhat, neli sada wiis kümment.
						3	4	6	0	8	2	1	Kolm miljoni, neli sada kuus kümment tuhat, kaheksa sada kakskümment üks.
					1	6	0	0	0	1	1	1	Kuusteistkümment miljoni, üks sada üksteistkümment.
		6	2	8	5	9	7	5	4	5			Kuus sada kakskümment kaheksa miljoni, wiis sada üheksäkümment seitse tuhat wiis sada nelikümment wiis.
		5	0	0	0	3	2	1	0	0	7		Wiis tuhat miljoni, kolm sada kakskümment üks tuhat seitse.
	8	4	0	0	0	6	3	2	7	5	9		Kaheksa kümment neli miljoni, kuus sada kolmkümment kaks tuhat, seitse sada wiiskümment üheksa.
	9	2	6	1	1	5	0	0	0	6	0	0	Üheksa sada kakskümment kuus tuhat, üks sada wiisteistkümment miljoni kuus sada.
1	0	0	0	7	0	4	0	1	8	0	0	0	Üks piljon, seitse sada neli miljoni, kaheksateistkümment tuhat.

Numride kogu ütlemine.

Korra-leht.

1 ford 1 on 1	5 ford 1 on 5	8 ford 1 on 8
2 × 2 = 4	5 × 2 = 10	8 × 2 = 16
2 × 3 = 6	5 × 3 = 15	8 × 3 = 24
2 × 4 = 8	5 × 4 = 20	8 × 4 = 32
2 × 5 = 10	5 × 5 = 25	8 × 5 = 40
2 × 6 = 12	5 × 6 = 30	8 × 6 = 48
2 × 7 = 14	5 × 7 = 35	8 × 7 = 56
2 × 8 = 16	5 × 8 = 40	8 × 8 = 64
2 × 9 = 18	5 × 9 = 45	8 × 9 = 72
2 × 10 = 20	5 × 10 = 50	8 × 10 = 80
<hr/>		
3 ford 1 on 3	6 ford 1 on 6	9 ford 1 on 9
3 × 2 = 6	6 × 2 = 12	9 × 2 = 18
3 × 3 = 9	6 × 3 = 18	9 × 3 = 27
3 × 4 = 12	6 × 4 = 24	9 × 4 = 36
3 × 5 = 15	6 × 5 = 30	9 × 5 = 45
3 × 6 = 18	6 × 6 = 36	9 × 6 = 54
3 × 7 = 21	6 × 7 = 42	9 × 7 = 63
3 × 8 = 24	6 × 8 = 48	9 × 8 = 72
3 × 9 = 27	6 × 9 = 54	9 × 9 = 81
3 × 10 = 30	6 × 10 = 60	9 × 10 = 90
<hr/>		
4 ford 1 on 4	7 ford 1 on 7	10 ford 1 on 10
4 × 2 = 8	7 × 2 = 14	10 × 2 = 20
4 × 3 = 12	7 × 3 = 21	10 × 3 = 30
4 × 4 = 16	7 × 4 = 28	10 × 4 = 40
4 × 5 = 20	7 × 5 = 35	10 × 5 = 50
4 × 6 = 24	7 × 6 = 42	10 × 6 = 60
4 × 7 = 28	7 × 7 = 49	10 × 7 = 70
4 × 8 = 32	7 × 8 = 56	10 × 8 = 80
4 × 9 = 36	7 × 9 = 63	10 × 9 = 90
4 × 10 = 40	7 × 10 = 70	10 × 10 = 100

Lartus, Schnakenburgi trakt.